

Le boucher

1. ཤན་ <«ཤན་» «ཞེས་» བཤན།
L'histoire du boucher

Voici une histoire que le Bienheureux conta lorsqu'il séjournait à Śrāvastī.

2. སྒྲེང་གཞི་མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན་བཞགས་ཏེ།
Cette histoire [fut contée] alors que le Bienheureux séjournait à Śrāvastī.

À cette époque, un boucher de cette ville épousa une jeune femme quand il arriva en âge de se marier. Un jour, son épouse tomba enceinte. Environ neuf mois plus tard, elle donna naissance à un fils bien proportionné, beau et agréable au regard. Ils entourèrent de tout leur amour leur enfant bien-aimé si précieux à leurs yeux. Lors des célébrations de sa naissance, il reçut un nom en accord avec sa caste. Il grandit grâce au lait, au yaourt, au beurre, au beurre purifié et au beurre sur-purifié dont il était nourri. Ses deux parents lui donnaient la meilleure nourriture, la meilleure boisson et l'empêchaient de travailler.

3. དེ་རི་ཆོ་མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན་ཤན་ <«ཤན་» «ཞེས་» བཤན། པ་ཞིག་གནས་པ་དེས་ཐབས་སྐྱར་བབ་པ་ལས་རྩེད་མར་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «ཙྰ་» «ཞེས་» ལ། སྒྲེང་ས་པ་ལས།
À cette époque, un boucher vivait à Śrāvastī. Puis, arrivé à (lit. tombé) l'âge de se marier (lit. d'une épouse), il prit une épouse et
4. ཕྱི་ཞིག་ན་དེ་རི་རྩེད་མ་ལ་བྱ་ཆགས་ནས་
plus tard, son épouse tomba enceinte et
5. དེ་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «ཙྰ་» «ཞེས་» རྟེན། སྐབ་དགུའམ་བཅུ་ལྔ་ན་པ་དང་
après que soient passés neuf ou dix mois,
6. བ་ <«ཞེས་» ལ། བྱང་སྟེ།
un enfant naquit et
7. ཕྱུང་གཟུགས་བཟང་ཞིང་བཟླ་ <«ལི་» «པེ་» «ཙྰ་» རྟེན། རྩ་སྟུག་ལ་མཛེས་པ་ཞིག་བཙས་ནས་
un fils au corps harmonieux (lit. noble), qui était beau et agréable au regard naquit, et
8. དེ་པ་མའི་སྤྱིང་དུ་ཤས་ཆེར་སྟུག་ཅིང་པངས་ <«ཤན་» «ཞེས་» རྩེད་ལ། ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་ཏོ། །
il devint extrêmement aimé (lit. extrêmement agréable au cœur de), précieux (lit. regretteraient grandement sa perte) et agréable à ses parents.
9. དེ་ནས་དེ་རི་བཙས་སྟོན་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ།
Ensuite, la fête de sa naissance fut faite [de manière] grandiose (lit. vastement) et
10. རིགས་དང་འཕུན་པའི་མིང་བཏགས་ <«གཡུང་» བཏགས། རས།
on lui donna un nom en accord avec sa caste. Puis,
11. འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་ཞུན་མར་དང་མར་གྱི་ཉིང་གས་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «ཙྰ་» སྤྱིང་ལུས། «ཤན་» «ཞེས་» ཉིང་ལུས། བསྐྱེད་བསྐྱིངས་ཏེ།
il se développa au fil du temps grâce à du lait, du yaourt, du beurre, du beurre purifié (lit. fondu) et du beurre sur-purifié (lit. l'essence du beurre). Ainsi,
12. དེ་གད་གི་ཆོ་ཆེར་ <«ཞེས་» ཆོར། སྐྱེས་པ་དེ་རི་ཆོ་པ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཟའ་བ་དང་ <«གཡུང་» «པེ་» རྟེན། བཙའ་བ་བཟང་པོ་བྱིན་ལ་
quand il grandissait, ses deux parents lui donnaient la meilleure (lit. noble) nourriture et boisson et

13. ལས་ཅི་ཡང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་གོ།
ne le laissait pas travailler.

Un jour, son père voulut le former à son propre métier. Le jeune homme répondit qu'il lui serait plus facile de se tuer lui-même plutôt que de tuer des êtres vivants. Sa mère prit sa défense : « Seigneur, dit-elle à son mari, ne faites pas de mal à notre garçon. Nous prendrons un employé pour faire le travail. » Après cela, le boucher ne demanda plus rien à son fils.

14. དེ་ནས་ཕྱིས་དེའི་མས་དེ་རང་གི་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་
Ensuite, plus tard, son père lui fit faire son propre métier et
15. དེ་ན་རེ་
il dit : «
16. ཡཔ་
Père,
17. བདག་ནི་<«གཡུང་»—བདག་ནི> བདག་ཉིད་འགུམ་པའི་རྩོམ་ཐོག་གི་<«གཡུང་»«པེ་»མི་ཐོག་གི། «ལྷར་»«པེ་»«ཙོ་»མི་ཐོག་གི།>
je parviendrais à me tuer moi-même, mais
18. སྟག་ཆགས་འགུམ་པའི་རྩོམ་ཐོག་གི་<«གཡུང་»ཐོག་གི། «པེ་»«པེ་»«ལྷར་»«ཙོ་»མི་ཐོག་གི།> ཞེས་
je ne parviendrai pas à tuer des êtres vivants »,
19. ཟེར་རོ།
dit-il.
20. ཤན་<«ལྷར་»«ཞོལ་»བཤན།> པའི་རྒྱུ་མས་སྐྱས་པ།
la femme du boucher dit : «
21. ཇོ་སོ་
Seigneur,
22. བྱུ་འདི་ལ་གནོད་པར་མ་<«གཡུང་»—མ།> མཛད་ཅིག་དང་<«གཡུང་»«པེ་»«པེ་»«ལྷར་»«ཙོ་»«ཞོལ་»—དང།>
ne faites pas de mal à ce garçon.
23. བདག་ཅག་གིས་<«གཡུང་»«པེ་»ཅིག་> ལས་འདི་སྐྱེ་མི་བཞུག་དུ་སྐྱུལ་རྟོ།
Nous ferons faire ce travail par un employé. »
24. དེ་ནས་དེ་སྐད་ཅས་ཐོས་པའི་མེད་ལ།
Ensuite, dès qu'il eut entendu ces paroles,
25. ཤན་<«ལྷར་»«ཞོལ་»བཤན།> པ་དེས་བྱུ་དེ་དལ་བར་<«གཡུང་»ལ་དལ། «པེ་»ལ་དལ་བར།> བཞག་གོ།
le boucher laissa ce garçon tranquille (lit. en loisir).

Par la suite, le jeune homme ressentit de la dévotion pour l'enseignement du Bienheureux et commença à fréquenter le Parc du Prince Jeta pour écouter le Dharma de la part du Bienheureux. Vint le moment où il conçut l'idée de se retirer du monde. « Je vais délaisser la vie de famille et je me retirerai du monde d'après l'enseignement du Bienheureux », pensa-t-il. Il demanda à ses parents la permission de se retirer du monde et de prendre l'ordination complète. Devenu moine, il s'efforça, s'appliqua et s'évertua à éliminer toutes les émotions perturbatrices et manifesta l'état d'arhat.

26. དེ་ནས་ཕྱི་ཞིག་ན་བྱུ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་<«གཡུང་»འད་འགྱིམ། «པེ་»འདས་ཀྱི་མ།> བསྐྱེད་པ་ལ་དང་པ་རྟེན་<«གཡུང་»ལྟོད། «ཙོ་»བརྟེན།> ཞེས།
Ensuite, plus tard, ce garçon conçut (lit. obtint) de la dévotion pour l'enseignement du Bienheureux et

27. དེ་དུས་དུས་སུ་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་
il allait régulièrement dans le Parc du Prince Jeta et
28. བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེས་མཉམ་པར་བྱེད་དོ། །
il écoutait le Dharma de [la part] du Bienheureux.
29. དེ་ནས་ཕྱི་ཞིག་ན་དེ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བའི་^{<«གཡུང་»«ལེ་»+བསམ་པས།>}སེམས་སྦྱིས་ནས།
Ensuite, plus tard, il conçut l'idée de se retirer du monde et
30. དེས་བསམས་པ།
Il pensa : «
31. བདག་གིས་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་བཏང་ལ།
je vais délaisser la vie de famille et
32. བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་^{<«གཡུང་»«ལེ་»«ཙྰ་»ཀྱིས།>}བསྟན་པ་ལ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་རྟོགས་ནས།
je me retirerai du monde selon l'enseignement du Bienheureux. »
Alors,
33. ང་མ་གཉིས་ལ་གསོལ་དྲི་^{<«གཡུང་»«ལེ་»«ཙྰ་»«ཙྰ་»ཏེ།>}།
il demanda [la permission] à ses deux parents : «
34. བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་ནས་
M'étant retiré du monde selon l'enseignement du Bienheureux,
35. བསྟེན་^{<«གཡུང་»སྟེན།>}པར་རྫོགས་པར་བྱས་སོ། །
je prendrai l'ordination complète. »
36. དེ་ནས་དེས་བཅོམ་པ་དང་། བསྟེན་^{<«ཙྰ་»«ཙྰ་»སྟེན།>}པ་དང་འབད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྲངས་དྲི།
Ensuite, de son côté, il s'efforça, s'appliqua et s'évertua à éliminer toutes les émotions perturbatrices et
37. དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོད་སྟེས་དུ་བྱས་ནས།
il manifesta l'état d'arhat.

Il devint un arhat libre de l'attachement aux trois mondes. Désormais, un morceau d'or et une motte de terre étaient identiques. À ses yeux, les paumes de ses mains et l'espace étaient semblables. Il avait acquis la fraîcheur du bois de santal trempé. Sa sagesse avait détruit la coquille de l'ignorance. Il avait obtenu la connaissance, les clairvoyances et les discernements parfaits. Il avait tourné le dos aux perfections mondaines : les biens, les objets des désirs et les louanges. Il était désormais digne des offrandes, de la vénération et de la révérence d'Indra, d'Upendra et de tous les dieux.

38. དེ་^{<«ཙྰ་»དེས།>}དག་བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱུང་ནས།
Il devint un arhat libre de l'attachement aux trois mondes. Ainsi,
39. གསེར་དང་བོང་བར་མཉམ་པ་
[un morceau] d'or et une motte de terre étaient identiques [à leurs yeux] ;
40. རྣམ་མཁའ་དང་ལག་མཐེལ་དུ་འདྲ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་
il [vint à] posséder un esprit [pour lequel] l'espace et la paume de la main sont similaires ;
41. ཅོན་དན་^{<«གཡུང་»དྲོད།>}སྦྲངས་པ་ལྟ་བུར་བསིལ་བར་བྱུང་པ།
il [possédait] la fraîcheur du [bois de] santal trempé ;
42. རིག་པས་སྦྱོང་འི་སྟབས་བཅོམ་པ་
sa sagesse avait brisé la coquille de l'œuf ;
43. རིག་པ་དང་མཛོད་པར་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ་
il avait obtenu la connaissance, les clairvoyances et les parfaites

discriminations ;

44. རྣམ་པའི་རྟེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་བཀྲར་སྤྱི་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ <«གཡུང་»«ལི་»«པེ་»«སྤར་»«ཙྰ་»+དང་།>

il avait tourné le dos aux biens du samsara, aux désirs et aux éloges ;

45. དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་མཆོད་ཅིང་རྗེད་ <«གཡུང་»«པེ་»«སྤར་»+བཟུང་།> པ་དང་གུས་པར་སྦྱོར་བའི་གནས་སུ་བྱུང་ནོ།

il était désormais digne (lit. un objet de) des offrandes, de la vénération et de la révérence (lit. paroles respectueuses) d'Indra, d'Upendra et des autres dieux.

« Se trouve-t-il quelqu'un que je puisse discipliner ? » se demanda l'honorable moine, avant de voir que ses deux parents bénéficieraient de son aide. Il se rendit auprès d'eux et leur enseigna le Dharma. Il les détourna des actions négatives, les établit dans la pratique des vérités, leur fit prendre refuge et respecter certains vœux. Grâce à lui, il s'engagèrent dans la pratique de la générosité et du partage de ses bienfaits. Ainsi, les mendiants prirent l'habitude de venir chez eux comme on va au puits chercher de l'eau. Cet arhat consommait une partie des mets et condiments purs et nobles que ses parents lui offraient et donnait le reste aux autres personnes qui vivaient chastement comme lui.

46. དེ་ནས་དེས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ནས་

Après qu'il ait obtenu l'état d'arhat,

47. བསམས་པ།

il pensa : «

48. བདག་གིས་འདུལ་བར་འབྱུར་བ་འགའ་ལྷ་ཡོད་དམ་ <«གཡུང་»«པེ་»-དམ།> ལྷས་པ་དང་།

Se trouve-t-il quelqu'un qui doive être dompté par moi ? »

49. དེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་པ་མ་གཉིས་འདུལ་ <«ཁྱེ་»ལུགས།> བར་འབྱུར་བ་མཐོང་ངོ་།

il vit en premier lieu que ses deux parents devaient être domptés.

50. མཐོང་ནས་ཀྱང་

L'ayant vu,

51. དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐང་དུ་སོང་སྟེ་

il alla auprès d'eux deux et

52. རྟོགས་བསྟན་ནས།

leur enseigna le Dharma et

53. རྣམ་པའི་ལས་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ།

les détourna des actions négatives et

54. བདེན་པ་རྣམས་དང་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་ཡང་བཞེད་དོ།

les établit dans les vérités, le refuge et dans les vœux (lit. bases de l'entraînement).

55. སྦྱོར་པ་དང་སྦྱོར་པའི་བགོ་བཤའ་བྱ་བ་ལ་ཡང་བཅུད་དེ་

Il les fit aussi s'engager (lit. entrer) dans la pratique (lit. action) de la générosité et l'échange de la générosité et

56. དེས་ཁྱིམ་དེ་ <«གཡུང་»«ལི་»«པེ་»-དེག་> སྦོང་བའི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྩ་དོང་ལྷ་བྱར་བྱུར་པར་བྱས་སོ།

il fit que leur maison devienne comme un puits pour les personnes qui mendiaient.

57. དག་སྦོང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཡང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་གཅོང་མ་བཟང་པོ་སྦྱར་ <«གཡུང་»«ལི་»«སྤར་»«ཙྰ་»:ལྷ་རྣམས་།> ནོ།

Ils procurèrent beaucoup de mets et condiments purs et nobles à ce moine arhat.

58. དེས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ་

Il en consumma lui-même et

59. ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ <«གཡང་»-བྱེད་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ།> གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཏོ <«གཡང་»-ལི་»-ཤེས་པ་»-«རྩེ་»-«ཙོ་»-«ཞལ་»-ཤི།> ||

il en offrit aussi aux autres [personnes] vivant chastement.

« Vénérable, demandèrent les moines au Bienheureux, quelles actions de Couleur-de-Lotus lui ont valu de naître dans une famille qui vit dans l'opulence, qui possède de grandes richesses et d'innombrables biens ? Quelles actions lui ont valu de ne pas s'intéresser aux actes mauvais ? Quelles actions a-t-il réalisées pour contenter le Bienheureux, ne rien faire qui lui déplaît, se retirer du monde selon son enseignement, éliminer toutes les émotions perturbatrices et manifester l'état d'arhat ? Quelles actions a-t-il réalisées pour continuellement recevoir des mets et des condiments purs et nobles, avant et après s'être retiré du monde ?

— Ceci est arrivé par le pouvoir de ses souhaits, dit le Bienheureux.

— Vénérable, quels souhaits a-t-il formulés ?

60. དེ་ནས་དག་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ།

Puis les moines s'adressèrent au Bienheureux : «

61. བརྩན་པ་

Vénérable,

62. དག་སྤྱོད་འདིས་ལས་ཅི་བགྱིས་ན།

quelles actions ce moine a[-t-il] réalisées pour que

63. ལས་དེའི་ནམ་པར་སྤྱོད་པས་ཕྱག་ཅིང་ནོར་མང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་ཤན་པའི་ <«ཤེས་པ་»-«རྩེ་»-«ཙོ་»-«ཞལ་»-ཤི།> རིགས་སུ་ཡང་སྤྱོད་ལ།

le résultat de ces actions le fit naître dans une lignée familiale de boucher qui est riche, possède de grandes (lit. nombreuses) richesses et de nombreux (lit. grands) biens, mais

64. ཕྱིག་པའི་ལས་ལ་ཡང་སེམས་མ་ཞུགས།

ne le fit pas s'intéresser (lit. engager son esprit) aux actions négatives,

65. བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་འདིས་མཉེས་པར་བགྱིས་ཏེ།

[pour] qu'il contente aussi le Bienheureux et

66. མི་མཉེས་ <«གཡང་»-«ལི་»-«ཤེས་པ་»-«རྩེ་»-«ཙོ་»-«ཞལ་»-ཤི།> པར་མ་བགྱིས་

ne fasse rien qui le mécontente, puis

67. བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་

qu'il se retire du monde selon l'enseignement du Bienheureux et

68. ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ <«གཡང་»-«ལི་»-«ཤེས་པ་»-«རྩེ་»-«ཙོ་»-«ཞལ་»-ཤི།> སྤངས་ཏེ།

après avoir éliminé toutes les émotions perturbatrices,

69. དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་བགྱིས་

qu'il manifeste l'état d'arhat et

70. ཁྱིམ་པའི་ཆོད་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོན་ཡང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་བྱུང་ལགས།

qu'il ait des mets et condiments purs et nobles quand il vivait en famille et quand il s'est retiré du monde ? »

71. བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སླུ་ལ་པ།

Le Bienheureux dit : «

72. སྤྱོན་ལམ་གྱི་དབང་ལས་བྱུང་ཏོ།

Ceci est arrivé par le pouvoir de ses souhaits. »

73. བུའོ་པ་

« Vénérable,

74. འདིས་གང་དུ་སྒྲོན་ལས་བཏབ་ལགས།

Quels souhaits a-t-il formulés ? »

— Moines, dans un passé lointain, de nombreux bouchers vivant dans un village de montagne étaient allés dans un parc d'agrément. Ils y avaient disposé beaucoup de mets et de condiments nobles. Un bouddha solitaire passa dans le parc pour faire l'aumône. Un boucher le vit et ressentit aussitôt une joie intense à son égard. Il lui offrit beaucoup de mets et de condiments purs et nobles.

Ces grands êtres enseignent le Dharma par leur corps. Ils n'exposent pas le Dharma avec des paroles.

Ainsi, le bouddha solitaire s'éleva dans les airs juste après avoir reçu l'aumône. La joie de cet homme augmenta encore.

75. དག་སྒྲོང་དག་

« Moines,

76. རྒྱུ་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན། རི་ཁྲོད་ཅིག་ན་ཤམ་ <«རྒྱུ་» «ཞུས་» «བཤམ།» བ་མང་པོ་དག་ <«ལི་» «ཙཱ་» «དག» ཅིག ། སྦྱིད་ <«གཡུང་» «ལེ་» «བཞུད།» མོས་ཚལ་གྱི་

<«གཡུང་» «ལེ་» «གྱིས།» བྱུང་དུ་དོང་སྟེ་

dans une époque maintenant révolue, dans un village de montagne, beaucoup de bouchers étaient allés dans un parc d'agrément et

77. བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བཟང་པོ་མང་པོ་བཤམས་པ་ལས།

avaient disposé beaucoup de mets et de condiments purs et nobles et

78. རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་ <«ཙཱ་» «རྟེན་» «སྦྱིད་» «ལི་» «ཙཱ་» «ཙཱ་» «བཞུད།» མོས་ཚལ་དེར་བསོད་སྦྱོར་ལ་འོངས་ནས།

un bouddha solitaire était venu dans le parc d'agrément pour faire l'aumône et

79. དེ་ཤམ་ <«རྒྱུ་» «ཞུས་» «བཤམ།» པའི་མི་ཞིག་གིས་མཐོང་སྟེ།

l'un (lit. une personne) des bouchers le vit et

80. མཐོང་མ་ཐག་དུ་

dès qu'il le vit,

81. ཤམ་ <«རྒྱུ་» «ཞུས་» «བཤམ།» པའི་མི་དེ་རང་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱིས་ཏེ།

ce boucher (lit. cette personne des bouchers) ressentit une joie intense pour ce bouddha solitaire et

82. དགའ་བ་སྦྱིས་ནས་

ayant ressenti cette joie,

83. རང་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་གཅིང་མ་བཟང་པོ་མང་པོ་ <«གཡུང་» «ལེ་» «སྦྱིད་» «ཙཱ་» «ཞུས་» «ཚུས།» ཕུལ་ལོ། །

il offrit beaucoup de mets et condiments purs et nobles à ce bouddha solitaire.

84. བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲོན་པར་བྱེད་གྱི་

Ces grands êtres enseignent le Dharma par leur corps. Ainsi,

85. ཆོག་གིས་ཆོས་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྒྱུ་» «ཙཱ་» «ཞུས་» «ཚུས།» སྒྲོན་པར་མི་བྱེད་དེ།

ils n'exposent pas le Dharma avec des paroles et

86. དེས་དེར་བསོད་སྦྱོར་སྒྲུངས་ནས།

celui-ci prit l'aumône de ce [boucher] et

87. དེཉིད་དུ་སྒྲེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སོང་ངོ་། །
juste là, il s'éleva dans les airs.
88. དེ་ནས་མི་དེས་མཐོང་ནས་
Ensuite, cet homme le vit et
89. ལྷག་པར་ཡང་། <«གཟུང་» «ལེ་» + དག་པར།> [75b] དགའ་བ་སྤྱེས་སོ། །
ressentit d'autant plus de joie.

Alors, il formula le souhait suivant : “Quelle merveille ! Grâce à ces racines vertueuses, puissé-je toujours naître dans une famille de bouchers qui vit dans l’opulence, qui possède de grandes richesses et d’innombrables biens. Puissé-je toujours disposer de mets et de condiments nobles et ne pas réaliser d’actions négatives. Puissé-je contenter un enseignant bien supérieur à cet être. Puissé-je ne rien faire qui lui déplaie. Puissé-je aussi obtenir des qualités semblables aux siennes. Puissé-je me retirer du monde d’après son enseignement, éliminer toutes les émotions perturbatrices et manifester l’état d’arhat.”

90. དེ་དགའ་བ་སྤྱེས་ནས་
Ayant ressenti cette joie,
91. སྒྲོན་ལས་བཏབ་པ།
il fit ce souhait :
92. གྱེ་ས་
"Quelle merveille !
93. དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར་ལྷག་ཅིང་ནོར་མང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་ཤན་ <«རྩ་བ་» «རྩོལ་» «ལགས།»> སའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ལ།
Grâce à ces racines vertueuses, puissé-je toujours naître dans une lignée familiale de bouchers qui est riche, possède de grandes (lit. nombreuses) richesses et de nombreux (lit. grands) biens et
94. བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བཟང་པོ་དང་ཡང་ལྷན་པ་དང་
[puissé-je] disposer de mets et condiments nobles et
95. བདག་སྤྲིག་སའི་ལས་དེ་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་།
[puissé-je] ne pas faire ces actions négatives et
96. འདི་བས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སའི་སྒྲོན་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་
[puissé-je] contenter un enseignant bien supérieur à lui.
97. མི་མཉེས་པར་བྱེད་པར་ <«གཟུང་» «ཐྱིད་པར། བདད་»> མ་གྱུར་ཅིག །
Puissé-je ne rien faire qui le mécontente.
98. ཡོན་ཏན་གྱི་ཚྭས་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །
Puissé-je aussi obtenir des qualités semblables à celles-ci.
99. དེ་ཁོ་ནའི་བསྐྱུན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས།
M'étant retiré du monde d'après son (lit. à lui-même) enseignement et
100. རྩོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་
après avoir éliminé toutes les émotions perturbatrices,
101. དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོད་སུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
puissé-je manifester l'état d'arhat (lit. l'arhat-même)",
102. ཅུས་སོ། །
dit-il.

Voyez-vous, moines, le boucher de cette époque est ce moine. Il a offert le repas à ce bouddha solitaire et a formulé ces souhaits. C'est pourquoi il est né dans une famille de bouchers aussi fortunée, qu'il a toujours été beau, bien proportionné et agréable au regard. C'est de ce fait qu'il a toujours reçu des mets et des condiments nobles et n'a pas réalisé d'actions négatives.

103. དག་སྒོང་དག་

Moines,

104. ཇི་སྒྲུལ་དུ་སེམས།

qu'en pensez-vous ?

105. དེའི་ཆོ་ཤན་ <«ལྟར་»«ཞོལ་»ལཤན།> སར་བྱུར་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དག་སྒོང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

À cette époque, celui qui était ce boucher est ce moine lui-même et

106. དེས་རང་སངས་རྒྱས་དེ་ <«གཡང་»«ལེ་»«ལེ་»«སྒར་»«ཙོ་»-དེ།> ལ་བཞོས་ཕུལ་ནས།

il a offert le repas à ce bouddha solitaire et

107. སྒོན་ལམ་བཏབ་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེར་ཕྱག་ཅིང་མོར་མང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་ཤན་ <«སྒར་»«ཞོལ་»ལཤན།>

> པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ནས་

le résultat de l'action d'avoir formulé ces souhaits le fit naître dans une lignée familiale de bouchers qui est riche, possède de grandes (lit. nombreuses) richesses et de nombreux (lit. grands) biens à chacune de ses naissances (lit. partout où il naissait, à chacun de ces endroits) et

108. གཟུགས་བཟང་ཞིང་བཟླ་ <«ལེ་»«སྒར་»«ཙོ་»ཟླ།> ན་སྒྲུག་ལ་མཛོས་པར་བྱུར་ཏེ།

[son] corps devint harmonieux (lit. noble), agréable au regard et beau, et

109. བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བཟང་པོ་དང་ཡང་ལྡན་པར་བྱུར་ལ།

il disposa de mets et condiments nobles et

110. དེས་སྒྲིག་པའི་ལས་ཀྱང་མ་བྱས་ཏེ།

il n'a pas non plus fait d'actions négatives. De plus,

Ainsi, il m'a contenté, moi qui suis cent mille fois dix millions de fois très largement supérieur à un bouddha solitaire. Il n'a rien fait qui m'a déplu. Il s'est retiré du monde d'après mon enseignement, a éliminé toutes les émotions perturbatrices et a manifesté l'état d'arhat. Par ailleurs, moines, à l'époque du complet et parfait Bouddha Kāśyapa, il s'était aussi retiré du monde d'après son enseignement et avait vécu chastement toute sa vie. Il formula alors ce souhait au moment de mourir : “Par mes actes, puissé-je contenter le Bienheureux Bouddha que deviendra le jeune brahmane Uttara selon la prophétie du complet et parfait Bouddha Kāśyapa. Puissé-je ne rien faire qui lui déplaise. Puissé-je me retirer du monde d'après son enseignement, éliminer toutes les émotions perturbatrices et manifester l'état d'arhat.”

111. དག་སྒོང་དག་

moines,

112. བ་ <«གཡང་»-དེ།> རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཕྱག་འབུམ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ།

je suis cent mille fois dix millions de fois très largement supérieur à un bouddha solitaire et

113. བ་ <«གཡང་»«ལེ་»«ཙོ་»«ཙུ་»«ཞོལ་»-དེ།> ལྟ་བུ་འདིས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ།

il a contenté [quelqu'un] comme moi et

114. མི་མཉེས་པར་མ་བྱས་ <«གཡང་»»«མི་»»«པེ་»»«སྤར་»»«ཅོ་»»«ཞོལ་»»—ལ།

n'a rien fait qui me mécontente, puis

115. བ་ <«གཡང་»»«པེ་»» ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས།

il s'est retiré du monde selon mon (lit. à moi-même) enseignement et

116. ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་

après avoir éliminé toutes les émotions perturbatrices,

117. དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོད་སྤྱུང་དུ་བྱས་སོ། །

il a manifesté l'état d'arhat.

118. གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་ཚྱེགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་འདི་རབ་དུ་བྱུང་ནས་

Par ailleurs, après qu'il se retira du monde selon l'enseignement du complet et parfait Bouddha Kāśyapa,

119. དེར་འདིས་ཆོ་གཅིག་ <«གཡང་»»«པེ་»»ཅིག་ དུ་ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་ <«གཡང་»»«པེ་»»སྦྱོད། དེ་

il vécu chastement toute sa vie, puis

120. འཆི་ཀར་ <«ཞོལ་»»ལར། སྦྱོན་ལམ་བཏབ་པ།

fit ce souhait au moment de mourir :

121. ཡང་དག་པར་ཚྱེགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གིས། བྲམ་ཟེའི་བྱུང་སྤྱོད་མ་ལུང་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བདག་གིས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །

"Puissé-je contenter par mes actes le Bienheureux Bouddha que [deviendra] le jeune brahmane Uttara [d'après] la prophétie du complet et parfait Bouddha Kāśyapa.

122. མི་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མ་བྱུར་ཅིག །

Puissé-je ne rien faire qui le mécontente.

123. དེ་ཁོ་ནའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས།

M'étant retiré du monde d'après son (lit. à lui-même) enseignement et

124. ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ།

après avoir éliminé toutes les émotions perturbatrices,

125. དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོད་སྤྱུང་དུ་ <«གཡང་»»«པེ་»»—ལ། བྱེད་པར་གྱུར་ <«གཡང་»»«པེ་»»འབྱུང་། ཅིག་ཅེས་

puissé-je manifester l'état d'arhat (lit. l'arhat-même)",

126. ཅུས་སོ། །

dit-il.

Voyez-vous, moines, à cette époque, le moine qui s'était retiré du monde selon l'enseignement du complet et parfait Bouddha Kāśyapa est ce moine. Il avait vécu chastement toute sa vie et au moment de mourir, il avait formulé le souhait de contenter par ses actes le Bienheureux Bouddha que deviendrait le jeune brahmane Uttara selon la prophétie du complet et parfait Bouddha Kāśyapa, de ne rien faire qui lui déplaît, de se retirer du monde d'après son enseignement, d'éliminer toutes les émotions perturbatrices et de manifester l'état d'arhat. Moines, je suis devenu en tout point l'égal du complet et parfait Bouddha Kāśyapa. J'ai obtenu une force égale à la sienne, des moyens habiles et des actes égaux aux siens. C'est pour avoir formulé ce souhait qu'il m'a contenté et n'a rien fait qui m'a déplu. Il s'est retiré du monde selon mon enseignement. Il a éliminé toutes les émotions perturbatrices et a manifesté l'état d'arhat. »

127. དག་སྒྲོང་དག་

Moines,

128. རི་སྒྲུལ་དུ་སེམས།

qu'en pensez-vous ?

129. དེའི་ཆོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འོད་སྤྲུང་། <«གཡུང་» «འེ་» «སྤངས།»> གི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དག་སྒྲོང་དུ་བྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དག་སྒྲོང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

À cette époque, le moine qui s'était retiré du monde selon l'enseignement du complet et parfait Bouddha Kāśyapa est ce moine lui-même et

130. དེས་དེར་ཆོ་གཅིག་ <«གཡུང་» «འེ་» «ཟིག་»> ཏུ་ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་སྤྲད་ནས།

il vécut chastement toute sa vie et

131. འཆི་ཀར་ <«ཞོལ་» «ཁར་»> སྒྲོན་ལམ་བཏབ་སྟེ།

fit ce souhait au moment de mourir :

132. ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འོད་སྤྲུང་གིས་ <«གཡུང་» «འི་» «འེ་» «རྩར་» «འོ་» «གླི་»> བླམ་ཟེའི་བྱེད་ཐུག་མ་ལུང་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བདག་གིས་མཉམ་པར་བྱེད་པར་བྱུར་ <«ཞོལ་» «བྱར་»> ཅིག །

"Puissé-je contenter par mes actes le Bienheureux Bouddha que [deviendra] le jeune brahmane Uttara [d'après] la prophétie du complet et parfait Bouddha Kāśyapa.

133. མི་མཉམ་ <«གཡུང་» «འེ་» «མཉམ།»> པར་བྱེད་པར་མ་བྱུར་ཅིག །

Puissé-je ne rien faire qui le mécontente.

134. དེ་ཁོ་ནའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་

M'étant retiré du monde d'après son (lit. à lui-même) enseignement et

135. ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ།

après avoir éliminé toutes les émotions perturbatrices,

136. དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་སྤུམ་དུ་བྱེད་པར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་

puissé-je manifester l'état d'arhat (lit. l'arhat-même)."

137. བླམ་པ་དེས་ན། དག་སྒྲོང་དག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འོད་སྤྲུང་དང་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་དང་ཤྲགས་མཉམ་པ་དང་མཛད་པ་མཉམ་པ་

<«གཡུང་» «པ་»> དང་ཐབས་མཉམ་པ་བརྟེས་ <«གཡུང་» «བརྟེས།»> པར་བྱུར་ནས་

Puisqu'il a fait ce souhait, moines, je suis devenu en tout point (lit. très) l'égal du complet et parfait Bouddha Kāśyapa, j'ai obtenu une force égale [à la sienne], des moyens [habiles] égaux [aux siens] et des actes égaux [aux siens],

138. འདིས་ང་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ།

il m'a contenté et

139. མི་མཉམ་པར་མ་བྱས་ལ།

n'a rien fait qui me mécontente, puis

140. ང་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ <«འོ་» «གཡུང་»> རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་

il s'est retiré du monde selon mon (lit. à moi-même) enseignement et

141. ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ།

il a éliminé toutes les émotions perturbatrices et

142. དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་སྤུམ་དུ་བྱས་སོ། །།།

il a manifesté l'état d'arhat. »